

**“Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки” АЖ тизимида коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларнинг хавфсизлиги кафолатлари ва рағбатлантириш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

I. Умумий қоидалар

1.1. Ушбу Низом “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, “Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган шахсларни рағбатлантириш тартиби тўғрисидаги Низомни тасдиқлаш ҳақида”ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 31 декабрдаги 829-сонли Қарори, “Ўзмиллийбанк” АЖ Кузатув кенгаши томонидан 2021 йил 28 декабрдаги 50-сонли Баёни билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки” акциядорлик жамиятининг коррупцияга қарши курашиш Сиёсати” ҳамда “Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки” АЖ таркибий бўлинмаларига алоқа каналлари орқали коррупциявий хатти-ҳаракатлар тўғрисида келиб тушган хабарларни қабул қилиш ва кўриб чиқиш Регламенти” талабларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.2. Вазирлар Маҳкамасининг “Фуқаролар ва жамоат ташкилотларини ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашишдаги фаол иштироки учун рағбатлантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” 2018 йил 8 январдаги 15-сон қарори талаблари ушбу Низом билан тартибга солинадиган муносабатларга татбиқ этилмайди.

1.3. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимлар — “Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки” акциядорлик жамиятининг тузилмавий бўлинмалари ходимлари;

коррупцияга қарши курашишда фаол иштирок этиш — тайёргарлик кўрилаётган, содир этилаётган ёки содир этилган коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар бериш;

коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашиш — “Ўзмиллийбанк” АЖ тизимида ҳар қандай коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар, манфаатлар тўқнашуви ҳақида Банкнинг Коррупцияни олдини олиш бўйича комиссияси (*кейинги ўринларда — Комиссия*) ёки унинг ишчи органи – Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бошқармасига хабар бериш, бундай тоифадаги ҳуқуқбузарликлар бўйича ўтказилаётган хизмат текширувларида бевосита қатнашиш ёки тайинланган ишчи гуруҳга ёрдам кўрсатиш, Банкда коррупцияни олдини олиш бўйича амалга оширилаётган комплекс профилактик тадбирларда фаол қатнашиш ва кўмаклашиш;

ваколатли орган – фаолияти Банкдаги коррупцияни эрта аниқлаш ва олдини олишга, коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг тизимли сабаблари ва шартларини бартараф этишга, манфаатлар тўқнашувига йўл қўймасликка, коррупцияга қарши кураш чоралари самарадорлигини оширишга, коррупцияга оид

ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишга, Банкнинг барча бўлинмаларида коррупцияга қарши кураш стандартлари ва механизмларини, шунингдек, ходимлар ўртасида коррупциянинг барча кўринишларига нисбатан муросасиз муносабатни шакллантиришга қаратилган Банкнинг Комплаенс назорат ва коррупцияга қарши курашиш бошқармаси (*кейинги ўринларда — ваколатли орган*).

1.4. Қуйидагилар коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган Банк ходимларини рағбатлантиришнинг (*кейинги ўринларда — рағбатлантириш*) **асосий вазифалари** ҳисобланади:

- Банкда коррупциянинг барча кўринишларига муросасиз муносабатни шакллантириш ҳамда ушбу соҳада давлат сиёсатининг самарали амалга оширилишини таъминлаш;
- коррупцияга оид жиноятларнинг барвақт профилактикасини таъминлаш, бунга имкон бераётган шарт-шароитларни ўз вақтида аниқлаш ва бартараф этиш;
- ходимларнинг коррупцияга қарши курашишдаги фаоллигини янада ошириш ҳамда уларни ушбу соҳага қўшаётган ҳиссаси учун муносиб тақдирлаш.

1.5. Рағбатлантириш қонунийлик, адолатлилик, холислик, ошкоралик, ходимларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига риоя этиш ҳамда уларнинг шахсий хавфсизлигини таъминлаш ва хохиш-истакларини ҳисобга олиш принциплари асосида амалга оширилади.

1.6. Рағбатлантириш бир марталик пул мукофоти, ташаккурнома ёки эсдалик совға шаклида белгиланади.

II. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларни рағбатлантириш асослари ва турлари

2.1. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимлар қуйидаги **асослардан** бири мавжуд бўлганда бир марталик пул мукофоти билан рағбатлантирилади:

Банк хизматчиси ўзига нисбатан пора беришни таклиф этган ёки пора талаб қилган шахс ҳақида ёхуд ўзига маълум бўлган коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида Комиссия ёки ваколатли органга (комиссия аъзолари бевосита Комиссия Раисига, Комиссия Раиси бевосита Банк Бошқаруви Раисига, ваколатли орган ходимлари эса ўз раҳбарига) берган хабари асосида ҳуқуқбузарлик фош этилиши;

коррупцияга оид жиноятни содир этганлиги учун қидирувда бўлган шахс тўғрисида берилган хабар асосида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан қидирувдаги шахс ушланиши.

2.2. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимлар қуйидаги миқдордаги бир марталик пул мукофоти билан рағбатлантирилади:

а) коррупцияга оид маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳақида берилган хабар учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг уч баравари миқдориди;

б) пора суммаси ёки етказилган зарар ёхуд ўзлаштирилаётган (ўзлаштирилган) мулкнинг қиймати базавий ҳисоблаш миқдорининг ўттиз бараваригача бўлса:

- ижтимоий хавфи катта бўлмаган жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баравари миқдориди;

- унча оғир бўлмаган жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг етти баравари миқдорида;

- оғир жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн баравари миқдорида;

- ўта оғир жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн беш баравари миқдорида.

в) пора суммаси ёки етказилган зарар ёхуд ўзлаштирилаётган (ўзлаштирилган) мулкнинг қиймати базавий ҳисоблаш миқдорининг ўттиз бараваридан юз бараваригача бўлса:

- ижтимоий хавфи катта бўлмаган жиноят учун-базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн баравари миқдорида;

- унча оғир бўлмаган жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн беш баравари миқдорида;

- оғир жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг йигирма баравари миқдорида;

- ўта оғир жиноят учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг йигирма беш баравари миқдорида.

г) пора суммаси ёки етказилган зарар ёхуд ўзлаштирилаётган (ўзлаштирилган) мулкнинг қиймати базавий ҳисоблаш миқдорининг юз бараваридан кўп бўлса, қуйидаги фоиз ҳисобида ҳисобланади:

- анча миқдор учун — пора суммаси ёки етказилган зарар ёхуд ўзлаштирилаётган (ўзлаштирилган) мулк қийматининг ўн беш фоизи миқдорида;

- кўп ёки жуда кўп миқдор учун — пора суммаси ёки етказилган зарар ёхуд ўзлаштирилаётган (ўзлаштирилган) мулк қийматининг ўн фоизи миқдорида.

Бунда пора суммаси ёки етказилган зарар ёхуд ўзлаштирилаётган (ўзлаштирилган) мулк қийматини фоизларда ҳисоблашда қонунчилик ҳужжатларида белгиланган миқдорнинг энг кам миқдоридан келиб чиқилади;

д) қидирувда бўлган шахснинг яширинган жойи ҳақида хабар берганлиги учун базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баравари, икки ёки ундан ортиқ қидирувда бўлган шахсларнинг яширинган жойи ҳақида бир вақтда хабар берганлиги учун эса — базавий ҳисоблаш миқдорининг етти баравари миқдорида.

2.3. Коррупцияга қарши курашишда фаол иштирок этган ёки бошқа тарзда кўмаклашган ходимлар ташаккурнома ёки эсдалик совға шаклида рағбатлантириш тарзида тақдирланади.

Эсдалик совға қиймати базавий ҳисоблаш миқдорининг икки бараваридан ошмаслиги лозим.

2.4. Қуйидаги ҳолатларда коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходим:

- икки ва ундан ортиқ коррупцияга оид маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берганлик учун базавий ҳисоблаш миқдорининг тўрт баравари;

- ҳар хил таснифдаги икки ва ундан ортиқ коррупцияга оид жиноятлар ҳақида хабар берганлик учун ушбу жиноятларнинг ижтимоий хавфлилигидан келиб чиқиб оғирроқ таснифи бўйича бир марта;

- бир хил таснифдаги икки ва ундан ортиқ коррупцияга оид жиноятлар ҳақида хабар берганлик учун бир марта;

- коррупцияга оид маъмурий ҳуқуқбузарлик ёки жиноят ҳақида ёхуд қидирувдаги шахс тўғрисида икки ёки ундан ортиқ шахснинг берган хабари учун мазкур Низомнинг 9 ва 10-бандларида кўрсатилган пул мукофоти миқдорининг тенг улушларида рағбатлантирилади.

2.5. Ходим коррупцияга қарши курашишга муносиб ҳисса қўшганлиги учун қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ давлат мукофотига ҳам тавсия этилиши мумкин.

2.6. Қуйидаги қарорлардан бири қабул қилингандан сўнг рағбатлантириш масаласи кўриб чиқилади:

- коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар бўйича жиноят ишлари юзасидан суднинг айблов ҳукми ёки қарори қонуний кучга кирганда;

- Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 84-моддаси биринчи қисмининг 1 – 3 - бандлари, учинчи қисми ҳамда бешинчи қисмининг 1- банди асосида айблилик тўғрисидаги масалани ҳал қилмай туриб жиноят ишини тугатиш ҳақидаги қарор прокурор томонидан тасдиқланганда ёки суднинг ажрими қонуний кучга кирганда;

- қидирувдаги шахсга нисбатан қидирувнинг бекор қилинганлиги тўғрисида прокурорнинг, суриштирувчининг, терговчининг қарори ёки суднинг ажрими қабул қилинганда.

2.7. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларни рағбатлантириш билан боғлиқ харажатлар Банкнинг мос даври учун тасдиқланган операцион харажатлар таркибидаги иш ҳаққи фондининг тасдиқланган лимитлар доирасидаги маблағлар ҳисобидан амалга оширилади.

III. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларни рағбатлантириш масаласини кўриб чиқиш тартиби

3.1. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларни рағбатлантириш масаласи Комиссия томонидан кўриб чиқилади.

Бунда Банкнинг Бош офиси тузилмавий бўлинмалари ҳамда ҳудудий филиаллар раҳбарлари ходимни рағбатлантириш тўғрисидаги тақдимнома билан Комиссияга чиқадилар.

3.2. Комиссиянинг таркиби, фаолият юритиш тартиби, Раиси ва аъзоларининг ҳуқуқ ҳамда мажбуриятлари тегишли Низом билан белгиланган.

3.3. Тақдимномага рағбатлантириш учун асос бўлувчи қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

- рўйхатдан ўтган ариза нусхаси ёки оғзаки берилган хабарни тасдиқловчи маълумотлар;

- суднинг қонуний кучга кирган қарори ёки айблов ҳукми нусхаси;

- қидирувни бекор қилиш ҳақида, шунингдек айблилик тўғрисидаги масалани ҳал қилмай туриб жиноят ишини тугатиш тўғрисида чиқарилган ажрим ёки қарор нусхаси;

- ходимнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси;

- коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларнинг пластик карта реквизитлари.

3.4. Ходимни рағбатлантириш бўйича тақдимнома ва унга илова қилинган асословчи ҳужжатлар рағбатлантириш учун асос юзага келган кундан бошлаб уч иш куни ичида Комиссияга тақдим этилади.

3.5. Комиссия котиби томонидан рағбатлантиришга оид ҳужжатлар олинган кундан бошлаб беш иш куни ичида тақдим этилган ҳужжатларнинг тўлиқлиги, асослилиги ҳамда ушбу Низом талабларига риоя қилинганлиги кўриб чиқилади.

3.6. Рағбатлантириш учун тақдим этилган ҳужжатлар тўлиқ эмаслиги ҳамда ушбу Низом талабларига риоя қилинмаганлиги аниқланган тақдирда, икки иш куни ичида қайтарилади.

Қайтарилиш учун асос бўлган ҳолатлар бартараф этилган тақдирда, тегишли ҳужжатлар ушбу Низом талаблари асосида рағбатлантириш учун қайта тақдим этилиши мумкин.

3.7. Рағбатлантириш бўйича Комиссия томонидан чиқарилган қарорлар уч иш куни ичида ваколатли органга ижро учун юборилади.

3.8. Комиссиянинг Раиси комиссия қарори қонунийлиги, холислиги ҳамда ходимларнинг шахсига оид маълумотлар ошкор этилмаслиги учун шахсан жавобгар ҳисобланади.

3.9. Ваколатли орган Комиссиянинг қарори асосида бир иш куни ичида бир марталик пул мукофоти ёки эсдалик совғаси билан тақдирлаш ҳақида Бошқарув Раисининг қарорини ишлаб чиқиб, имзога тақдим этади.

Бир марталик пул мукофоти харажатлар сметасига ўзгартириш киритилгандан сўнг ўн иш куни ичида ходимларнинг пластик карталарига ўтказиб берилади. Ташаккурномалар ва эсдалик совғалар ушбу Низом талабларига мувофиқ совға қилинадиган буюм харид қилингандан сўнг Комиссия йиғилишида тантанали топширилади.

3.10. Ташаккурнома шаклида рағбатлантириш масаласи бевосита ваколатли орган раҳбари томонидан кўриб чиқилиши мумкин. Қабул қилинган қарор Комиссия Раиси билан келишилади.

IV. Яқунловчи қоидалар

4.1. Рағбатлантирилган коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларнинг ҳисоби ваколатли орган томонидан юритилади.

4.2. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимлар, уларнинг оила аъзолари ва яқин қариндошларини ҳимоя қилиш қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади. Улар ҳақидаги маълумотлар, хавфсизлигини таъминлаш мақсадида, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган талаблар асосида ошкор этилиши мумкин.

4.3. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишга бошқа тарзда кўмаклашган ходимларни рағбатлантириш билан боғлиқ низолар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

4.4. Ушбу Низом талаблари бузилганлигида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

4.5. Низом Банк Бошқаруви томонидан тасдиқланган санадан кучга киради.